ನ್ಯಾಯ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಪರಿಚಯ 3

2. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ 5

3. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳು 10

4. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು 16

5. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು 18

6. ಮದುವೆ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನ 21

7. ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ 23

8. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳು 24

9. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು 25

10. ಮಾದರಿ ಸ್ವರೂಪ - ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ 25

11. ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಹಿತಿ 29

12. ಉಲ್ಲೇಖಗಳು 30

13. ಪದಕೋಶ 32

ಪರಿಚಯ

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಈ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019 ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2020 ಅನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು?

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಗೀಕಾರದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಸಮಾನ ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಯರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ವಿರಳ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವಮಾನಕರವೆಂದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೋಷಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಮದುವೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಮೇಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕಾನೂನಿನ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019 ("ಕಾನೂನು") ಅನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು?

ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ, ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಲಿಂಗದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಲಿಂಗವು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಪುರುಷ
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆ
- ಅಂತರ್ಲಿಂಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ
- ಲಿಂಗ-ಕ್ವೀರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು
- ಕಿನ್ನರ್, ಹಿಜ್ರಾ, ಅರವಾಣಿ ಮತ್ತು ಜೋಗ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

ಭಾರತದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಏನು?

ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ 'ಮೂರನೇ ಲಿಂಗ' ಅಥವಾ 'ಇತರ' ಲಿಂಗ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದೇ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. 2014 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು NALSA ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ & ಇತರರು (2014) ಪ್ರಕರಣದ ತನ್ನ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಟ್ರಾನ್ಸ್ಜೆಂಡರ್' ಅನ್ನು 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗ' ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿತು.

ಎಲ್ಲಾ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 14 (ಸಮಾನತೆ), ಆರ್ಟಿಕಲ್ 15 (ತಾರತಮ್ಯ ರಹಿತ), ಆರ್ಟಿಕಲ್ 16 (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ), ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19(1)(a) (ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 21 ನೇ ವಿಧಿ (ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ. 2020 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು,'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗ' ಅನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಲಿಂಗ ಎಂದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ಬದಲಾವಣೆ/ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ದೈಹಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು?

'ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ' ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ತಾನು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ದೇಹದ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ, ದೈಹಿಕ ನೋಟ, ಮಾತು, ನಡವಳಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಈ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಲಿಂಗದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಲಿಂಗದಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಯಾವುವು?

ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು:

1.ಹಾರ್ಮೋನ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆ: ಇದು ಔಷಧಿಯ ಒಂದು ರೂಪವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2.ಲಿಂಗ ಉತ್ತೇಜಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಜೆಂಡರ್ ಅಫರ್ಮೇಟಿವ್ ಥೆರಪಿ GAT): ಇದು ಸ್ವತಃ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಲಿಂಗದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೋಟವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಹಾಗು ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಲಿಂಗ ಮಾರ್ಪಡುವಿಕೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳವರೆಗಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ರೀತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರೀಟಾ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ತಮ್ಮನ್ನು ಪುರುಷ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸ್ತನ ತೆಗೆಯುವ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ನೋಟವನ್ನು ಪುರುಷ ಲಿಂಗವಾಗಿಸಲು GAT ಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು.

3.ತಿದ್ದುಪಡಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ/ ಲಿಂಗಾಂತರಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ: ಈ ವಿಧಾನಗಳು ಲೈಂಗಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಜನನಾಂಗಗಳನ್ನು ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವಾಗ, ಅಂದರೆ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಜನನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಕುಲ್ ಎಂಬ ಮಗು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜನನಾಂಗಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವನು ತನ್ನ ಲಿಂಗವು ಪುರುಷ ಎಂದು ಸ್ವಯಂ-ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ.

> ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ಬದಲಾವಣೆ/ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ದೈಹಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾನೂನು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಹೌದು! ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾನೂನು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರರು.(2014) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು "ಮೂರನೇ ಲಿಂಗ" ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ತೃತೀಯಲಿಂಗಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಗತ್ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನ: ಅಂಜಲಿ ಗುರು ಸಂಜನಾ ಜಾನ್ ವಿರುದ್ಧ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಇತರರು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ. (2021), ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಚುನಾವಣೆಗೆ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಯಾಗಿದ್ದು ತನ್ನನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ತನ್ನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಗುರುತಿಸುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳನ್ನು "ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ನಾಗರಿಕರು" ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ "ಮೂರನೇ ಲಿಂಗ" ದ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಗಾಗಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನೀವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದೇ?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾನೂನು ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗವನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೇಗೆ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

ಹಂತ 1

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಪಾಲಕರು ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಷಕರು/ಕಾನೂನು ಪಾಲಕರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ತೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ (ಅಂದರೆ, ಅವರು 18 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿ ನವರಾದಾಗ) ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂತ 2

ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ

ಹಂತ 3

ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂತ 4

ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಥವಾ ಅವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೊಸ ಲಿಂಗವನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧೀಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂತ 5

ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳು ಯಾವುವು?

ನಿಮಗೆ ನೀಡಲಾದ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೀವು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಯ ಹೆಸರು
1.	ಜನನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ
2.	ಜಾತಿ/ಪಂಗಡದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ
3.	10 ನೇ ತರಗತಿ (ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಅಥವಾ 12 ನೇ ತರಗತಿ (ಹಿರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಅಥವಾ SSLC
4.	ಚುನಾವಣೆ (ಫೋಟೋ) ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ
5.	ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್
6.	ಶಾಶ್ವತ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ (PAN)
7.	ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಗಿ
8.	ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ
9.	ಭಾವಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್/ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್
10.	ಪಾಸ್ಪೋರ್ಟ್
11.	ಕಿಸಾನ್ ಪಾಸ್ ಬುಕ್
12.	ಮದುವೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ
13.	ವಿದ್ಯುತ್/ನೀರು/ಅನಿಲ ಸಂಪರ್ಕದ ಬಿಲ್

ಗಮನಿಸಿ

ಇದು ದಾಖಲೆಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇವುಗಳನ್ನು ಮರುದೃಢೀಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವರು ತೃತೀಯಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಅವರ ಗುರುತಿನ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹೇಳಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ 'ತೃತೀಯಲಿಂಗಿ' ಅಥವಾ 'ಥರ್ಡ್ ಜೆಂಡರ್' ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನ

ಕೇರಳದ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆ, ಔಷಧಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೋರಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಕಬೀರ್ ಸಿ ಅಲಿಯಾಸ್ ಅನೀರಾ ಕಬೀರ್ ವಿರುದ್ಧ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ (2020) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಮತ್ತು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಹೌದು. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

01

ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು (ಲೇಖನ 14) : ಕಾನೂನಿನ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ "ವ್ಯಕ್ತಿಯ" ಸಮಾನತೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಾನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. "ವ್ಯಕ್ತಿ" ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

02

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು' ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಾನ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಾಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

03

ಲಿಂಗ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 15) : ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತಾರತಮ್ಯ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಪಾತದ ನಡವಳಿಕೆ ಅವರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. Mx ಆಲಿಯಾ SK ವಿರುದ್ಧ. ದಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (2019), ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಲು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಪು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಏಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಥಹಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಸವಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

04

ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19) : ಈ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

05

ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 21): ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ 21 ನೇ ವಿಧಿಯು, ಕಾನೂನಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತೃತಿಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಈ ಹಕ್ಕು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿರುವ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ನಂಗೈ ವಿರುದ್ಧ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ (2014) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 21 ಅನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಗುರುತಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಇದೆಯೇ?

ಹೌದು, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2020 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಲಂಬ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು 'ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು' ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇತರ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019 ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು: ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು 2020 ರಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಯಮಗಳು ಕಾಯಿದೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

SC/ST (ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1989: ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾನೂನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ ಆಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

> Mx. ಸುಮನಾ ಪ್ರಮಾಣಿಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (2020) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾತಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಡಿಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಾರಿವೆ. ಮೀಸಲಾತಿಗಾಗಿ ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ, ಸರ್ಕಾರವು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

NALSA ತೀರ್ಪು: ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರರು. 2014 ರಲ್ಲಿ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು "ಮೂರನೇ ಲಿಂಗ" ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣವು ತಮ್ಮ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಘನತೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

> ಜಿ. ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿರುದ್ಧ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ (2014) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನಿನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ,ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸ್ವಂತ ಲಿಂಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕರಣ: ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (2017) ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು, ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಖಾಸಗಿತನದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬರ ಆಯ್ಕೆಯ ವಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇತರ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ?

IPC ಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 377 ರ ನಿರಪರಾಧೀಕರಣ: ನವತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ಜೋಹರ್ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ(2016) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ LGBTQ+ ಜನರು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860: ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಂಹಿತೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ X ವಿರುದ್ಧ ಉತ್ತರಾಖಂಡ್ ರಾಜ್ಯ (2019) ಪ್ರಕರಣವು NALSA ತೀರ್ಪನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ವಯಂ-ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಪರಾಧ ಕಾನೂನಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ "ಮನಸ್ಸಿನ" ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂ-ನಿರ್ಣಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

> ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅಥವಾ ಗುರುತಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದೈಹಿಕ, ಲೈಂಗಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಿಂಸೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಕೋರುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973(ಅಥವಾ ಹೊಸ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆ,2023): ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಬಂಧನಗಳು, ಜಾಮೀನು, ಸಮನ್ಸ್, ತನಿಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅದೇ ಅಪರಾಧ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

> ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ವಿಭಾಗವು ಭಾರತದ ವಾರ್ಷಿಕ ಜೈಲು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಕೈದಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕರಣ್ ತ್ರಿಪಾಠಿ ವಿರುದ್ಧ NSRB, DWRP (ಕ್ರಿಮಿನಲ್) ನಂ. 9596 ರ (2020), ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈಗ NSRB ಯು PSI-2020 ರಿಂದ ಕೈದಿಗಳ ಲಿಂಗ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಅನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?

ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, 32 ಅಥವಾ 226 ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಭಾಗ III ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ, ವಿವಿಧ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾತರಿಪಡಿಸಲಾದ ಇತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 226 ರ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ' ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.ಸಂತ್ರಸ್ತರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ, 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ' ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.ಸಂತ್ರಸ್ತರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಧಾನ ಯಾವುದು?

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವವರು, 2019ರ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019[1] ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದೂರು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸಜಂಡರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಪರಿಷತ್ತುಗೆ) ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೋರ್ಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ (https://transgender.dosje.gov.in/). ಯಶಸ್ವಿ ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಡ್ಯಾಶ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವ 'ಕುಂದುಕೊರತೆ ಟ್ಯಾಬ್' ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು - (https://transgender.dosje.gov.in/docs/Manual.pdf)

ಇದಲ್ಲದೆ, 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ' ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.ಸಂತ್ರಸ್ತರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ, 'ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ' ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.ಸಂತ್ರಸ್ತರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ನಾನು ಕಾನೂನು ನೆರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು?

ಕಾನೂನು ನೆರವು ಪಡೆಯಲು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀವು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಈ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿ (NCTP) ಎಂದರೇನು?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ 21 ಆಗಸ್ಟ್ 2020 ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ, ಇಂಟರ್ಸೆಕ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೈವರ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು GIESC (ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ/ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು) ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ-

- ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಕೇಂದ್ರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ;
- ರಾಜ್ಯದ ಸಚಿವರು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ;
- ರಾಜ್ಯದ ಸಚಿವರು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಉಸ್ತುವಾರಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ;
- ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ಪರಿಷತ್ತನ್ನು 2020 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 21 ರಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಯೊಂದಿಗೆ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮಂಡಳಿಯು ಶ್ರೀ. ಥಾವರ್ ಚಂದ್ ಗೆಹ್ಲೋಟ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸದಸ್ಯರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ತ್ರಿಪಾಠಿ, ಗೋಪಿ ಶಂಕರ್ ಮದುವಾರಿ, ಜೈನಾಬ್ ಪಿ ರಿಫಾಯಿ, ಶಯಮಚಂದ್ ಕೊಕ್ಕಿಟ್ ಬಾಂಬ್ ಮತ್ತು ಮೀರಾ ಪರಿದಾ. ಪರಿಣಿತ ಸದಸ್ಯರು ರೇಷ್ಮಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಆರ್ಯನ್ ಪಾಷಾ, ವಿಹಾನ್ ಪೀತಾಂಬರ್ ಮತ್ತು ಸಿ.ಗಣೇಶ್ದಾಸ್.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರವೇನು?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರವು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ನೀತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಂದನೆಯಿಂದ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 18 – ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ದಂಡದೊಂದಿಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಾ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೈಹಿಕ, ಮೌಖಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಲೈಂಗಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಿಂದನೆಯಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಂದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಂದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 2005 – ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಕಾಯಿದೆಯು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು (ಅವರ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ) ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಂದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಓದಬಹುದು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬವು ಅವರ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ನಿವಾಸದಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಂತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬವು ಮಗುವಿನ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ:

- ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು
- ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು.

ಯಾವುದೇ ಪೋಷಕರು ಅಥವಾ ತಕ್ಷಣದ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಸಕ್ಷಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. (ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 12(3))

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಂತೆ ಕೇಳಬಹುದೇ?

ತೃತೀಯಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆಯು ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ತೃತೀಯಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅವರ ಮನೆ, ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಹೊರಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಈ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳಿಂದ 2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಯಾಗಿ ನಾನು ಉಳಿಯಲು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆಯೇ?

ಹೌದು, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ವಾಸಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು' ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ 'ಗರಿಮಾ ಗೃಹ'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

'ಗರಿಮಾ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೇ? (ಗಮನಿಸಿ: ಇದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗರಿಮಾ ಗೃಹಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ)

ಕೆಳಗಿನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು:

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಆಧ್ಯತೆ
- ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, 18 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು ಮತ್ತು 60 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರು
- ಲೈಂಗಿಕ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗದವರು
- ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲ್ಲದವರು

ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲ್ಲದವರು

ಮೊದಲು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ (https://transgender.dosje.gov.in/). ಯಶಸ್ವಿ ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಡ್ಯಾಶ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವ 'ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸು' ಟ್ಯಾಬ್ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಲಿಂಗವನ್ನು ಘೋಷಿಸುವ ಅಫಿಡವಿಟ್ ಅನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿ. ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಭೌತಿಕ ಇಂಟರ್ಫೇಸ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು - (https://transgender.dosje.gov.in/docs/Manual.pdf)

ಮದುವೆ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದೇ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ?

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ) ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ, 1954 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು. ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ವಿರುದ್ಧ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ (ಮದ್ರಾಸ್) (2019)), ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವಿನ ವಿವಾಹವನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿವಾಹವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನ:

ಚಿನ್ಮಯ್ಜೀ ಜೆನಾ ವರ್ಸಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ಒಡಿಶಾ (2020) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಒಡಿಶಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿತು. ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯ ಸಂಗಾತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಪಾಲುದಾರರ "ಲಿಂಗ" ವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ. ಅದು ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ನ್ಯಾಯ

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಯಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದೇ?

ಅವರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿವಾಹಿತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಲು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಯಿಂದ/ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಗಾತಿಯಿಂದ ನಿಂದನೆ/ ಕಿರುಕುಳ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಯಾವುವು?

ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಂದನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಲಿವ್-ಇನ್ ಸಂಬಂಧಗಳ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯಾ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಓದಿ.

ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ

ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ - ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 18 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವುದೇ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ - ಎಲ್ಲಾ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅನಾಮಿಕಾ ವರ್ಸಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ(2020) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.
- ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ - ಯಾವುದೇ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ/ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಆಯಾ ಶಾಲೆ/ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಂತರಿಕ ದೂರುಗಳ ಸಮಿತಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ವಿರುದ್ಧ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ POSH/ಪೊಷ್ ಕಾಯಿದೆಯು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

POSH ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, (ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ) ಕಾಯಿದೆ, 2013), ದೂರುದಾರರ ವಿವರವನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಿರುಕುಳದ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳು

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?

ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಕಾನೂನಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದೂರು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೇ?

ಹೌದು, ಎಲ್ಲಾ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆಯು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೇ?

ಹೌದು, ಯಾವುದೇ ಇತರ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ (18 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ) ಒಬ್ಬ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೂಡ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿ ನಮೂನೆಯು ಲಿಂಗ ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಇತರ' ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದೆ. ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ, ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆಯು ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯ ಇರಬಾರದು, ಅಂದರೆ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಹುದು.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಮಾದರಿ ಸ್ವರೂಪ

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ

Form – 5

Form of Identity Card

Front side of identity card

State Emblem
State Government of (name of the State)
Office of the District Magistarte
Transgender Identity Card

Identity card number

Photograph Of the Card holder

Name
Mother's name@
Father's or Guardian's name @
Gender — Transgender
Date of birth **or** — dd/mm/yyyy
Age as on the date of application for issue of identity card — __ years
Reference number of certificate of authority on the basis of which this card is issued

Back side of the identity card

Present address

Permanent address

Card issue date
Signature of the issuing authority
Designation
Seal of the issuing authority
Issued under Section 6*/ 7* of the Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019 and under Rule __ of Transgender Persons (Protection of Rights) Rules, 2020
*** Strike out whichever is not applicable**
@ only in case the applicant is a minor child

13

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಮಾದರಿ ಸ್ವರೂಪ

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ

Form – 6

Form of Identity Card

Front side of identity card

State Emblem
State Government of (name of the State)
Office of the District Magitrate
Identity Card

Identity card number

Photograph of the Card holder

Name
Mother's name@
Father's / Guardian's name@
Gender — Male / Female
Date of birth **or** — dd/mm/yyyy
Age as on the date of application for issue of identity card — __ years
Reference number of certificate of authority on the basis of which this card is issued

Back side of the identity card

Present address

Permanent address

Card issue date
Signature of the issuing authority
Designation
Seal of the issuing authority

@ only in case of a minor child

14

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಮಾದರಿ ಸ್ವರೂಪ

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ

Signature of witness

Form – 3

Form of certificate of identity to be issued by District Magistrate under Rule 5 Transgender Persons (Protection of Rights) Rules, 2020 read with section 6 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019

Photograph of the certificate holder District Magistrate to attest the photograph

1. On the basis of the application dated dd/mm/yyyy to the undersigned it is certified that Shri / Smt / Km/ Mx (name)________ son / daughter / ward of Shri/ Smt (name of the parent or Guardian) of (complete residential address of the applicant) is a transgender person.
2. His / her birth name is _______________ .
3. This certificate is issued in terms of the provisions contained under Rule 5 Transgender Persons (Protection of Rights) Rules, 2020 read with section 6 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019.
4. It is also certified that Shri / Smt / Km/ Mx _________ is ordinarily a resident at the address given above.
5. This certificate entitles the holder to change name and gender in all official documents of the holder.

Date   Signature of the District Magistrate:

Place   Seal

10

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಮಾದರಿ ಸ್ವರೂಪ

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ

Form – 4

Form of certificate of identity for change of gender to be issued by District Magistrate under Rule 6 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Rules, 2020 read with section 7 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019

Photograph of the certificate holder District Magistrate to attest the photograph

1. On the basis of the application submitted to the undersigned along with a medical certificate from the Medical Superintendent or Chief Medical Officer (name of the Hospital and complete address), it is to certified that Shri / Smt / Km/ Mx (name)________son / daughter / ward of Shri/ Smt (name of the parent or Guardian) of (complete residential address of the applicant) has undergone surgery to change gender.
2. His/ Her birth name is ___________.
3. This certificate is issued in terms of the provisions contained under Rule 6 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Rules, 2020_read with section 7 of the Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019.
4. It is also certified that Shri / Smt / Km/ Mx is ordinarily a resident at the address given above.
5. This certificate entitles the holder to change name and gender in all official documents of the holder.
6. Such change in name and gender and the issue of this certificate shall not adversely affect the rights and entitlements of the holder of this certificate.

Date

Signature of the District Magistrate:

Place

Seal

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಹಿತಿ

- ಐ- ಕಾಲ್ (iCALL) ಸಹಾಯವಾಣಿ : **9152987821 .** ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಹಾಯವಾಣಿಯು ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶನಿವಾರದವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ 10 ರವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ, ಪಂಜಾಬಿ ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ನಾಜ್ ದೋಸ್ತ್ (NAZ DOST) ಸಹಾಯವಾಣಿ : **+91 8800329176 / +91 (011) 47504630.** ಇದು ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಭಾನುವಾರದವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. NGO ನಾಜ್ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನ ಈ ಫೋನ್ ಮತ್ತು WhatsApp ಸಹಾಯವಾಣಿಯು LGBTQ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಟೆಕ್ - ಸಖಿ [TechSakhi(techsakhi.in)]:**080 4568 5001** ಎಂಬುದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ವ್ಯೂ ನಡೆಸುವ ಸಹಾಯವಾಣಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು LGBT ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರದವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 7 ರವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಪಡೆಯಲು 0224833974 ನಂಬರ್ ಗೆ ಕರೆಮಾಡಬಹುದು.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 2019.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2020.
- NALSA v. ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ – AIR 2014 SC 1863.
- ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ – (2017) 10 SCC 1.
- ನವತೇಜ್ ಸಿಂಗ್ ಜೋಹರ್ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ - ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ (ಅಪರಾಧ) 2016 ರ ಸಂಖ್ಯೆ 27.
- ಅರುಣ್ ಕುಮಾರ್ ವಿರುದ್ಧ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ (ಮದ್ರಾಸ್) - ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. (MD) ನಂ. 2019 ರ 4125 ಮತ್ತು W.M.P. (MD) ನಂ. 2019 ರ 3220
- ಜಿ ನಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿರುದ್ಧ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ ((2014) 7 MLJ 452) ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ನಂಗೈ ವಿರುದ್ಧ ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ - (2014) 4 MLJ 12 (ಮದ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ).
- ಅಂಜಲಿ ಗುರು ಸಂಜನಾ ಜಾನ್ ವಿರುದ್ಧ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಇತರರು. (ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಸಂಖ್ಯೆ 104) - ಬಾಂಬೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ಶ್ರೀಮತಿ X ವಿರುದ್ಧ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯ – ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ (ಅಪರಾಧ) 2019 ರ ಸಂಖ್ಯೆ 28 – ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- Mx ಸುಮನಾ ಪ್ರಮಾಣಿಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ – ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಂಖ್ಯೆ 9187 ಆಫ್ 2020 – ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ಕರಣ್ ತ್ರಿಪಾಠಿ ವಿರುದ್ಧ NCRB – ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ (ಕ್ರಿಮಿನಲ್) ಸಂಖ್ಯೆ 9596 ಆಫ್ 2020 – ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ಚಿನ್ಮಯೀ ಜೆನಾ ವಿರುದ್ಧ ಒಡಿಶಾ & ಇತರರು. – 2020 ರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ 57 – ಒರಿಸ್ಸಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

- ಕಬೀರ್ ಸಿ ಅಲಿಯಾಸ್ ಅನೀರಾ ಕಬೀರ್ ವಿರುದ್ಧ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ – WP(C).NO.9890 OF 2020(S) – ಕೇರಳ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- Mx ಅಲಿಯಾ SK ವಿರುದ್ಧ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಇತರರು. – ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ. NOS. 21587 (W) 2019 - ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ಆಶಿಶ್ ಕುಮಾರ್ ಮಿಶ್ರಾ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ್ – MANU/UP/0332/2015 – ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- ಅನಾಮಿಕಾ ವಿರುದ್ಧ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, W.P.(C) 4356/2020, ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.
- https://blog.ipleaders.in/legal-rights-of-transgender-india/
- https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=b49d9488-c484-4d00-882c-2c386a041a07
- https://www.mondaq.com/india/discrimination-disability-sexual-harassment/905918/transgender-rights-the-third-gender39-and-transforming-the-workplace-in-india
- https://www.mondaq.com/india/employee-rights-labour-relations/851520/analysis-transgender-persons-protection-of-the-rights-bill-2019

ಪದಕೋಶ

- **ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಪುರುಷ :** ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಪುರುಷನಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ
- **ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆ :** ಪುರುಷನಿಂದ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ
- **ಅಂತರ-ಲಿಂಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ:** 'ಇಂಟರ್‌ಸೆಕ್ಸ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ' ಜನಿಸಿದ ಜನರು ಸ್ತ್ರೀ ಅಥವಾ ಪುರುಷ ದೇಹದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತರ-ಲಿಂಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ದೈಹಿಕ, ಹಾರ್ಮೋನ್ ಅಥವಾ ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್-ಸಂಬಂಧಿತವಾಗಿರಬಹುದು.
- **ಲಿಂಗ-ಕ್ವೀರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು:** ದ್ವಿಮಾನ ವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಲಿಂಗ-ಕ್ವೀರ್ ಎಂಬುದು ಪುರುಷ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಅಲ್ಲದ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮೂಹ ಪದವಾಗಿದೆ—ಲಿಂಗ ದ್ವಿಮಾನದಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಗುರುತುಗಳು.
- **ಲಿಂಗ ಉತ್ತೇಜಕ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಥೆರಪಿ:** ಲಿಂಗ ಉತ್ತೇಜಕ ಹಾರ್ಮೋನ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವರ ಲಿಂಗ ಗುರುತನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಾಹ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಔಷಧವಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಯ